

13.02.2019

Ärende/19

§ 52

Den av ledamoten Alviina Alametsä väckta motionen om bekämpning av bullret från vägtrafiken

HEL 2018-009110 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade den av ledamoten Alviina Alametsä väckta motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Kristiina Matikainen, stadssekreterare, telefon: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Alviina Alametsän aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Alviina Alametsä och 15 andra ledamöter föreslår i sin motion att kommunerna i huvudstadsregionen, NTM-centralen, Trafikverket och övriga instanser tillsammans utarbetar ett program med tillhörande åtgärder och tidtabell för bekämpning av trafikbuller.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Stadsstyrelsen hänvisar till givna utlåtanden och konstaterar att Helsingfors har utarbetat bullerutredningar åren 2007, 2012 och 2017. Bullerutredningen från år 2017 gjordes i samarbete med Esbo, Vanda, Grankulla och Trafikverket.

I verksamhetsplanen för bullerbekämpning för åren 2013–2017 utredde man vilka ställen inom bostadsområden och rekreativområden som ligger i närheten av en gata och som är värst utsatta för buller samt hur bullret skulle kunna bekämpas. Prioriterade objekt som har byggts är

Staffansslättens bullerskärmar vid Kyrkobylvägen och Hertonäs bullerskärmar vid Österleden.

I verksamhetsplanen för bullerbekämpning för åren 2018–2022 har man lagt fram 53 åtgärder med tillhörande ansvarsinstanser och verkställighetstidtabell. Av dessa åtgärder har 15 antecknats som spetsåtgärder inom bullerbekämpningen. I budgeten för år 2018 och i ekonomiplanen för åren 2019–2021 har omkring 1 miljon euro per år anslagits för byggandet av bullerskärmar. Det har föreslagits att man under de närmaste åren ska bygga bullerskärmar vid Gamla Borgåvägen och Skomakarbölevägen.

Att förebygga problem orsakade av buller genom att påverka bullerkällorna är det primära och effektivaste sättet att bekämpa buller. Här är lösningar inom planeringen av markanvändningen och trafiken i nyckelställning. Helsingfors har i sin stadsstrategi förbundit sig att främja hållbar rörlighet, vilket stöder målen att förbättra luftkvaliteten och främjar klimatskyddet i Helsingfors. Med åtgärder som främjar hållbar rörlighet förbättras också trafikbullersituationen. I Helsingfors är man tvungen att bygga också i bullerområden, och då bör det ägnas särskild uppmärksamhet åt bullerbekämpningen inne i bostäder och inom gårds- och vistelseområden.

Utöver förebyggande åtgärder behövs det också sådana som hänför sig till en sänkning av bullernivåerna. Till dessa hör exempelvis bullerdämpande beläggningar, sänkta fartbegränsningar och minskad användning av dubbdäck. Många åtgärder, i synnerhet sådana som minskar bullerutsläppet, har positiva effekter också på luftkvaliteten, klimatet och trafiksäkerheten. Bullerskärmar behövs på de ställen där bullret är störst och där det inte går att nå tillräckliga effekter med andra åtgärder.

I budgeten finns också beredskap för gemensamma projekt med staten. I dessa ingår bullerbekämpningsåtgärder för huvudlederna. De bullerskärmar vid landsväg som har byggts under åren 2008–2018 ligger vid Åboleden/Munksnäs, Ring I/Stensböle och Ring I/Smedsbacka (delvis ofullbordat). Ser man till Trafikverkets verksamhetsplan för bullerbekämpning, så finns det i Helsingfors sex ännu inte åtgärdade prioriterade ställen där bullerskärmar borde byggas. Att byggandet av bullerskärmar genom samprojekt blivit långsammare bottnar i den statliga finansieringens njujghet.

Så kallade KUHA-projekt (små kostnadseffektiva projekt) inom trafiksystemplanen för Helsingforsregionen HLJ 2011 som har genomförts är Borgåledens bullervall vid Jakobacka och bullervallen längs Ring I vid Smedsbacka.

13.02.2019

Ärende/19

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Kristiina Matikainen, stadssekreterare, telefon: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Alviina Alametsän aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 21.01.2019 § 51

HEL 2018-009110 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Alviina Alametsän aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

21.01.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Anni Sinnemäki: Esittelijän perustelujen viidennen kappaleen jälkeen lisätään seuraavaa:

"Melun aiheuttamien ongelmien ennaltaehkäisy melulähteisiin vaikuttamalla on ensisijainen ja vaikuttavin meluntorjuntakeino. Tässä avainasemassa ovat ratkaisut, joita tehdään maankäytön ja liikenteen suunnittelussa. Helsinki on kaupunkistrategiassaan sitoutunut edistämään kestävästä liikkumisesta, mikä tukee tavoitteita parantaa ilmanlaatua ja edistää ilmaston suojelua Helsingissä. Kestävästä liikkumisesta edistävillä toimenpiteillä parannetaan myös liikennemelutilannetta. Helsingissä myös melualueille joudutaan rakentamaan, jolloin erityistä huomiota tulee kiinnittää asuntojen sisätilojen sekä piha- ja oleskelualueiden meluntorjuntaan.

Ennaltaehkäisyyn lisäksi tarvitaan melutasojen alentamiseen liittyviä toimia. Näitä ovat esimerkiksi melua vaimentavat päällysteet, nopeusra-

13.02.2019

Ärende/19

joitusten alentaminen ja nastarenkaiden käytön vähentäminen. Monilla etenkin melupäästöä pienentävillä toimenpiteillä on positiivisia vaikutuksia myös ilmanlaatuun, ilmastoon ja liikenneturvallisuuteen. Melusteitä tarvitaan meluisimmissa kohteissa, joissa ei muilla toimin voida saavuttaa riittävää vaikuttavuutta."

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Anni Sinnemäen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun esityksen.

14.01.2019 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 06.11.2018 § 550

HEL 2018-009110 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Yleistä

Melu vaikuttaa useiden asuin- ja virkistysalueiden viihtyisyyteen ja laatuun. Jatkuvalta altistumiselta melulle on haitallisia terveysvaikutuksia, kuten uni-, oppimis- ja keskittymisvaikeuksia. Melu aiheuttaa välillisesti suuria kustannuksia. Meluhaittojen ennaltaehkäisy ja olemassa oleviin meluongelmiin puuttuminen kunnianhimoisemmin on tärkeää kaupunkilaisten terveyden, kaupungin viihtyisyyden sekä kaupungin talouden kannalta.

Helsinki on laatinut EU:n ympäristömeludirektiivin (Ympäristömelun arvioinnista ja hallinnasta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin, 2002/49/EY) mukaiset meluselvitykset vuosina 2007, 2012 ja 2017. Vuonna 2017 tehty meluselvitys oli osa pääkaupunkiseudun meluselvitystä ja se tehtiin yhteistyössä muiden pääkaupunkiseudun kaupunkien Espoo, Vantaa, Kauniainen) sekä Liikenneviraston kanssa, joka vastaa maanteiden meluselvityksistä. Meluselvityksen perusteella kaupungit laativat omat meluntorjunnan toimintasuunnitelmansa ja Liikennevirasto kansallisen toimintasuunnitelman maanteille ja rautateille.

Helsingin meluntorjunnan toimintasuunnitelmassa käsiteltäviä melulähteitä ovat pää- ja kokoojakatujen liikenne sekä raitio- ja metroliikenne.

Vuonna 2017 laadittu meluntorjunnan toimintasuunnitelma pohjautuu vuonna 2013 laadittuun toimintasuunnitelman tarkistukseen ja uuteen vuonna 2017 valmistuneeseen meluselvitykseen. Meluntorjunnan toimintasuunnitelmalla pyritään vähentämään melua ja sen vaikutuksia, sekä ehkäisemään melun lisääntymistä hiljaisilla alueilla. Meluntorjunnan toimintasuunnitelmassa on esitetty yksityiskohtaiset toimenpiteet, joilla meluhaittoja vähennetään Helsingissä.

Meluntorjunnan toimenpiteet suunnitelmakaudella 2018–2022 jakautuvat kolmeen teemakokonaisuuteen: suunnitteluun ja ohjaukseen, melulähteeseen vaikuttamiseen sekä rakenteelliseen meluntorjuntaan. Näiden alla on 14 toimenpidekorttia eri teemoista, joihin on kirjattu yhteensä 53 konkreettista toimenpidettä vastuutahoineen ja toteutusaikatauluineen. Toimenpiteistä 15 on merkitty meluntorjunnan kärkitoimenpiteiksi. Näiden vaikuttavuus on katsottu merkittäväksi ja toteutettavuus hyväksi.

Melun aiheuttamien ongelmien ennaltaehkäisy melulähteisiin vaikuttamalla on ensisijainen ja vaikuttavin meluntorjuntakeino. Tässä avainasemassa ovat ratkaisut, joita tehdään maankäytön ja liikenteen suunnittelussa. Helsinki on kaupunkistrategiassaan sitoutunut edistämään kestävästä liikkumisesta, mikä tukee tavoitteita parantaa ilmanlaatua ja edistää ilmaston suojelua Helsingissä. Kestävästä liikkumisesta edistävillä toimenpiteillä parannetaan myös liikennemelutilannetta. Helsingissä myös melualueille joudutaan rakentamaan, jolloin erityistä huomiota tulee kiinnittää asuntojen sisätilojen sekä piha- ja oleskelualueiden meluntorjuntaan.

Ennaltaehkäisyyn lisäksi tarvitaan melutasojen alentamiseen liittyviä toimia. Näitä ovat esimerkiksi melua vaimentavat päällysteet, nopeusrajoitusten alentaminen ja nastarenkaiden käytön vähentäminen. Monilla etenkin melupäästöä pienentävillä toimenpiteillä on positiivisia vaikutuksia myös ilmanlaatuun, ilmastoon ja liikenneturvallisuuteen. Melusteita tarvitaan meluisimmassa kohteissa, joissa ei muilla toimin voida saavuttaa riittävää vaikuttavuutta.

Helsingissä on asetettu pitkän aikavälin tavoitteita meluntorjunnalle sekä kaupungin ympäristöpolitiikassa että aiemmissa meluntorjunnan toimintasuunnitelmissa. Tavoitteisiin kuuluu suojata ensisijaisesti voimakkaan melun alueilla asuvia, kohdistaa torjuntatoimet alueille, joilla altistujia on paljon, sekä suojata asukkaita varmistamalla asuntojen sisämelutasojen pysyminen alle ohjearvotasojen. Lisäksi tavoitteena on säilyttää suhteellisen hiljaisia alueita ja turvata virkistysalueiden alhai-

13.02.2019

Ärende/19

sia melutasoja kaupunkilaisten fyysisen ja psyykkisen terveyden ja alueiden viihtyisyyden ja laadun varmistamiseksi. Tavoitteena on alentaa melutasoja asumisen lisäksi herkissä kohteissa, kuten päiväkodeissa ja kouluissa. Näiden toteuttamiseen tarvitaan laajaa meluntorjunnan keinovalikoimaa ja meluntorjunnan huomioimista alueidenkäytön suunnittelussa.

Meluntorjunnan toimintasuunnitelmaa on yhteisvalmisteltu kaupungin sisällä ja vuorovaikutteisesti kaupunkilaisten kanssa. Helsingin kaupungin ilmansuojelu- ja meluntorjuntatyöryhmä seuraa meluselvitysten ja meluntorjunnan toimintasuunnitelmien toteutumista. Työryhmään kuuluu jäseniä kaikista meluntorjunnan ja ilmansuojelun kannalta keskeisistä kaupungin palveluista ja organisaatioista sekä Starasta, Helen Oy:stä, Helsingin Satama Oy:stä, HKL:stä ja HSL:stä.

Melusteiden toteuttaminen

Helsinki on priorisoinut melusteiden toteuttamisjärjestyksen meluselvityksen perusteella. Vuosien 2013–2017 meluntorjunnan toimintasuunnitelmassa tehtiin ns. hot-spot-tarkastelu pahimmin melulle altistuvista kohteista ja niiden meluntorjuntakeinoista. Kohteina olivat kadun varsi- en asuinalueet ja virkistysalueet. Toteutettavat melusteet, sekä niiden toteuttamisaikataulu on esitetty liikenneinvestointien talousarvioesityksessä. Talousarvioesityksessä on varauduttu myös valtion kanssa tehtäviin yhteishankkeisiin, joihin sisältyy pääväylien meluntorjuntatoimenpiteitä. Näiden yhteishankkeiden toteuttaminen on kuitenkin jäänyt vajavaiseksi, koska valtiolla ei ole ollut osoittaa hankkeille rahoitusta.

Myös kaupungin omien melustekohteiden toteuttaminen on ollut hidadista, johtuen mm. siihen osoitettujen määrärahojen niukkuudesta. Vuonna 2013 priorisoiduista kohteista on toteutettu tähän mennessä määrärahojen puitteissa vain kaksi: Tapaninvainion meluste Kirkonkyläntiellä ja Herttoniemen meluste Itäväylällä, joka valmistunee vuoden 2018 aikana.

Kaupungin 10 vuoden investointiohjelmassa on esitetty melusteiden rakentamista lähivuosina Vanhalle Porvoontielle, Suutarilantielle ja Tapaninkyläntielle. Investointiohjelmassa 2017-2026 melusteiden rakentamiseen on alustavasti varattu vuosittain 0,5-3 miljoonaa euroa (keskimäärin 1,5 miljoonaa euroa / vuosi). Melusteiden kustannusarviot vaihtelevat 0,7-3,3 miljoonan välillä. Niiden osuus liikenne- ja katusuunnittelupalvelun talousarvioehdotuksen kokonaisbudjetista on noin 2 %.

Liikenneviraston meluntorjunnan toimintasuunnitelmassa Helsingin alueella on kuusi vielä toteuttamatonta priorisoitua melustekohdetta. Vuosien 2008-2018 välillä toteutuneet maanteiden melusteet ovat

13.02.2019

Turunväylä/Munkkiniemi, Kehä I / Kivikko sekä Kehä I / Sepänmäki (osittain kesken). Lisäksi Kehä I:n parannustoimenpiteiden aikana välillä Espoon raja Hämeenlinnanväylä paranneltiin ja toteutettiin melusteita.

HLJ 2011 –suunnitelmassa metropolialueen liikenneinfrastruktuurin pienet kustannustehokkaat hankkeet koottiin yhdeksi kärkihankkeeksi, josta käytettiin nimitystä KUHA. Ohjelmaan sisältyneiden hankkeiden toteutusvalmiutta on seurattu ja toimintaympäristön muuttuessa syntyneisiin tarpeisiin on pyritty reagoimaan ja ohjelmaa tarkistamaan. Helsingin KUHA-hankkeina on ollut myös melusteita, joista ovat toteutuneet ainakin Porvoonväylän meluvalli Jakomäen kohdalla ja Kehä I:n meluvalli Sepänmäen kohdalla. KUHA-hankkeiden jatkosta ei ole vielä päätetty, mutta sen jatkamisen tarpeellisuudesta on yhteisymmärrys toimijoiden kesken. Tätä kautta myös Helsingin on mahdollista edistää maanteiden meluntorjuntatoimia alueellaan ja seudullisesti.

Pääkaupunkiseudun kunnilla on voimassa olevat meluntorjuntasuunnitelmat. Suunnitelmissa on huomioitu kaupunkien erityispiirteet ja niille ominaiset meluntorjunnan haasteet. Omia meluntorjuntasuunnitelmia on mahdollista toteuttaa joustavasti ja tehokkaasti. Seudullisen meluntorjuntasuunnitelman toteutumiseksi sille tulisi osoittaa valtion suunnalta sitova investointibudjetti. Tämän aikaansaaminen on todennäköisesti erittäin haastavaa, koska valtion investointiraha Liikenneviraston meluntorjunnan toimintasuunnitelman mukaisesti pääkaupunkiseudun melusteisiin on ollut vähäistä. Helsingin ja muiden pääkaupunkiseudun kuntien tuleekin pyrkiä vähentämään liikennemeluhaittoja omien meluntorjuntasuunnitelmien avulla sekä edistämällä kestävästä liikkumisesta kaupungeissa ja seudulla. Olemassa olevien meluntorjunnan toimintasuunnitelmien toteuttamiseen tulisi ohjata huomattavasti nykyistä enemmän rahoitusta erityisesti valtion, mutta myös kaupungin taholta.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Jari Rantsi, liikenneinsinööri: 310 37215
jari.rantsi(a)hel.fi
Jenni Kuja-Aro, Ympäristötarkastaja, puhelin: 040 5556923
jenni.kuja-aro(a)hel.fi
Anne Leppänen, Projektiasiantuntija, puhelin: 040 5224053
anne.m.leppanen(a)hel.fi